

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĆIVILI

IMHALLEF

ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 4 ta' April, 2022

Rikors Maħluf Nru: 108/2019

DR. MATTHEW BRINCAT BHĀLA MANDATARJU SPEċJALI TA' DR. CHRISTINE AUTENRIETH

VS.

***EUROPEAN MEDICAL COLLEGE, CANDENA DIGITAL EDUCATION MALTA LTD U
DIGITAL EDUCATION HOLDINGS LTD***

II-Qorti:

1. Din hija sentenza finali dwar iż-żewġ talbiet magħmula mill-mandanti Dr. Christine Autenrieth, hekk kif hija rappreżentanta f'din il-kawża mill-avukat Matthew Brincat, sabiex titħallas mill-kumpanniji konvenuti s-somma ta' €241,500 jew somma oħra fil-qrib;

Daħla

2. B'rrikors maħluf imressaq fl-**4 ta' Frar, 2019**, l-avukat Matthew Brincat fisser li fis-27 ta' Frar 2018 il-mandanti Dr. Christine Autenrieth kienet daħlet fi ftehim bil-miktub, hekk imsejjaħ «*Director's Service Agreement*», flimkien mal-kumpannija konvenuta European Medical College Ltd fejn hija ġiet inkarigata sabiex tmexxi t-tliet kumpanniji

konvenuti fil-kapaċità ta' direttur, kap tal-istituzzjoni u uffiċjal ewleni għall-finanzi (CFO);

3. Il-ħatra ta' Dr. Autenrieth ġiet mitmuma b'effett immedjat waqt laqgħa ġenerali straordinarja tal-azzjonisti tal-kumpanniji konvenuti miżmuma fid-29 ta' Awwissu, 2018. Dr. Autenrieth tisħaq li l-ftehim hawn fuq imsemmi ġie mwaqqaf mill-kumpanniji konvenuti: (i) mingħajr ebda raġuni valida; (ii) skont l-artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta; u (iii) qabel il-31 ta' Lulju 2020. Għalhekk hija tgħid li ħaqqha titħallas il-kumpens li hemm imsemmi fil-klawsoli 7.8 u 9 tal-ftehim. Billi dan il-kumpens ma ġiex imħallas lilha mill-kumpanniji konvenuti, hija awtorizzat lill-avukat Matthew Brincat jiftaħ din il-kawża f'isimha biex jitlob lil din il-qorti:

«1. *Tiddikjara illi l-ammont ta' mitejn wieħed u erbgħin elf u ħames mitt Ewro (€241,500) jew somma oħra verjuri, huma dovuti mis-soċjetajiet intimati, jew min minnhom, lir-rikorrenti Dr. Christine Autenrieth;*

2. *Tikkundanna lis-soċjetajiet intimati jew min minnhom sabiex jħallsu [sic] s-somma ta' mitejn wieħed u erbgħin elf u ħames mitt Ewro (€241,500) jew somma oħra verjuri, lir-rikorrenti Dr. Christine Autenrieth.»*

4. Il-kumpanniji konvenuti ppreżentaw it-tweġiba maħlufa tagħhom fit-13 ta' Marzu, 2019, u fiha huma ressqu dawn l-eċċeżżjonijiet:

«1. *Illi s-soċjetajiet intimati jiċħdu kwalsiasi obbligazzjoni ta' ħlas lir-rikorrenti stante illi dan mhuwiex dovut skond [sic] il-kuntratt Dok. CA2 (li għal xi raġuni mhux iffirms mir-rikorrenti bħala parti fuq l-istess kuntratt);*

2. *Illi l-kuntratt CA2, li bih kienet regolata r-relazzjoni kuntrattwali bejn ir-rikorrenti u s-soċjetajiet intimati huwa ċar meta fi klawżola [sic] 7.5 jistipula illi f'każ illi European Medical College Ltd ma tiġix akkreditata bħala università jew 'higher education institution' sa l-ewwel ta' April 2018 u/jew il-finanzjament tal-kumpannija mill-investituri tagħha ma jkomplix fil-perjodu tal-1 ta' April il-quddiem, il-kuntratt bejn il-partijiet kelli jiġi tterminat (basta jiġi osservat terminu ta' gimgħatejn [sic] pre-avviż);*

3. *Illi kumpannija waħda mis-soċjetajiet intimati, u čioè Digital Education Holdings Ltd, kienet ġiet akkredita [sic] fis-27 ta' Ġunju 2018, u mhux*

sa l-ewwel ta' April 2018 kif stabbilita' [sic] fil-klawżola [sic] 7.5. Għaldaqstant, jirriżulta illi skond [sic] l-istess klawżola [sic], is-soċjetajiet intimati kellhom dritt illi jitterminaw il-ftehim viġenti bejn il-partijiet;

4. Illi mingħajr preġudizzju għar-raġuni preċedenti, minħabba l-fatt illi r-rikorrenti mandanti ma qdix dmiri jieha, is-soċjetajiet intimti [sic] kellhom ukoll problemi biex ikomplu l-investiment fl-istess soċjetajiet;

5. Illi dawk li ma semmiex [sic] ir-rikorrenti huwa illi qabel ma ingħatat [sic] in-'notices' datati t-13 ta' Awwissu 2018 diġa kienet ġiet infurmata mid-diretturi l-oħra tas-soċjetajiet intimati illi l-ftehim kien ser jiġi tterminat u kien hemm tentativi sabiex ikun hemm terminazzjoni amikevoli bejn il-partijiet;

6. Illi nonostante illi persuni oħra kellhom kuntratt bi klawżoli [sic] simili għal dawn fil-kuntratt ta' bejn is-soċjetajiet intimati u r-rikorrenti ss-oċjetajiet intimati kellhom kull diskrezzjoni illi jagħżlu liema kuntratt kellu jiġi tterminat;

7. Illi b'referenza għal punt 11 tar-rikors ġuramentat tar-rikorrenti, m'huwiex [sic] minnu li l-kuntratt ġie tterminat taħt klawżola [sic] 7.6. Trid issir distinzjoni bejn t-terminazzjoni [sic] tal-kuntratt u t-tnejħija ta' Christine Autenrieth minn direttur. Il-kuntratt ġie tterminat abbażi tal-klaži [sic] 7.5 minħabba r-raġunijiet stipulati fl-istess klawżola [sic] 7.5. B'referenza għat-tnejħija tar-rikorrenti minn direttur, l-Artiklu [sic] 140 tal-Att dwar il-Kumpannijji [sic] jipprovd illi:

140. (1) Kumpannija tista' tnejħi direttur qabel ma jgħaddi ż-żmien tal-kariga tiegħu b'riżoluzzjoni li tittieħed fl-aqgħha ġenerali tal-kumpannija u mgħoddija minn membru jew membri li jkollhom il-jedd li jattendu għaliha u jivvutaw, li flimkien ikollhom azzjonijiet li jagħtu l-jedd lid-detentur jew detenturi tagħhom għal iktar minn ħamsin fil-mija tal-jeddiżżejjet tal-vot marbuta mal-azzjonijiet rappreżentati u li jagħtu l-jedd għal vot fil-qaqgħha.

Illi interpretazzjoni bħal ma qed tipprova tagħti r-rikorrenti twassal għal pozizzjoni assurda illi anke fil-każijiet ta' ġusta kawża oħrajn imsemmijin fi kawżola [sic] 7.7 (fejn xorta trid tintuża l-proċedura taħt l-artiklu [sic] 140 biex ir-rikorrenti titneħħha minn direttur) ir-rikorrenti tkun intitolata għal kumpens! Meta wieħed jaqra l-kuntratt, huwa ċar illi klawżola [sic] 7.6 qed tirreferi għal każijiet oħra (li ma jaqqgħux taħt klawżola [sic] 7.5) fejn tintuża l-proċedura tal-artiklu [sic] 140. Infatti, l-istess klawżola [sic] tistipula illi «The contractual relationship between the Director and the Company shall also be terminated...»

8. Illi s-soċjetajiet intimati jaqblu mar-rikorrenti illi pacta sund [sic] servanda – kliem il-kuntratt huwa čar u kien jagħti dritt lis-soċjetajiet intimate [sic] sabiex jitterminaw il-kuntratt kif fil-fatt għamlu.

9. Illi għaldaqstant ir-rikorrenti ma hija intitolata għal ebda ammont mitlub minnha fir-rikors ġuramentat;

Salv eċċeżzjonijiet ulterjuri.»

5. Il-partijiet għalqu l-provi tagħħom fis-26 ta' Novembru, 2021 u ressqu s-sottomissionijiet tagħħom bil-miktub fl-24 ta' Jannar, 2022 (ara paġni 278 sa 284 tal-atti tal-kawża) u fl-4 ta' Marzu, 2022 (ara paġni 286 sa 291 tal-atti tal-kawża) rispettivament;
6. Din il-qorti wara li ħadet qies tal-provi u s-sottomissionijiet kollha mressqa f'din il-kawża, tinsab f'qagħda li tgħaddi għal din is-sentenza;

Fatti

7. B'kuntratt tad-**19 ta' April, 2017**, Dr Christine Autenrieth għiet impiegata bħala uffiċjal eżekutti ewljeni fuq baži part-time mal-kumpannija European Medical College Limited (ara paġni 6 sa 11 tal-atti tal-kawża). Dan il-kuntratt ta' impieg ġie meqjus li daħal fis-seħħi fl-1 ta' Jannar 2017;
8. Aktar tard fiss-sena 2018, Dr Autenrieth u European Medical College Limited daħlu fkuntratt ieħor hekk imsejjah «*Director's Service Agreement*», fejn huma ġabu fi tmiemu l-kuntratt ta' impieg tad-19 ta' April, 2017, hawn fuq imsemmi. Il-kopja ta' dan il-kuntratt li jinsab fl-atti (ara paġni 12 sa 22) hija ffirmata biss minn Jurgen Laartz. Il-firma tiegħi għej id-data tas-**27 ta' Frar, 2018**. Permezz ta' dan il-ftehim, Dr Autenrieth għiet fdata bit-tmexxija tal-kumpannija European Medical College Limited fil-kwalità ta' direttur. Barra minn hekk, skont il-kuntratt hija kellha wkoll tokkupa l-pożizzjonijiet ta' kap tal-istituzzjoni u uffiċjal ewljeni għall-finanzi tal-kumpannija. Fil-kuntratt ġie miftiehem ukoll li Dr Autenrieth setgħet tiġi mislufa f'dawn il-funzjonijiet lill-kumpannija li welldet lil European Medical College Limited jew lil xi kumpannija sussidjarja tagħha u kif ukoll lil xi kumpannija oħra li fil-futur setgħet issib ruħha f'neozju ma' European

Medical College Limited (ara klawsola 2.5 tad-“*Director’s Service Agreement*”). Fil-fatt, mill-estratti meħuda mir-reġistru tal-kumpanniji mmarkati bħala **Dok EMC4, Dok DEH4 u Dok CDEML4** jirriżulta li Dr Autenrieth kienet id-direttur ta’ European Medical College Limited, Digital Education Holdings Limited u Candena Digital Education Limited, li lkoll huma kumpanniji konvenuti f’din il-kawża (ara l-paġni 65, 81 u 98 tal-atti tal-kawża);

9. Dan l-aħħar kuntratt jaħseb għal diversi sitwazzjonijiet li fihom ir-relazzjoni kuntrattwali ta’ bejn Dr Autenrieth u l-kumpannija setgħet tispiċċa. Fosthom, hemm imsemmi fil-klawsola 7.5 tal-kuntratt li l-istess kuntratt jista’ jiġi mitmum jekk: (a) skont il-liġi Maltija, il-kumpannija ma tingħatax akkreditazzjoni bħala università jew istituzzjoni ta’ edukazzjoni oħla sal-1 ta’ April 2018 u/jew (b) il-finanzjament tal-kumpannija mill-investituri tagħha ma jitkomplix mill-1 ta’ April 2018 ‘il quddiem;
10. Il-kuntratt seta’ jiġi mwaqqaf ukoll minħabba numru ta’ nuqqasijiet oħra li setgħu jiġu mwettqa minn Dr Autenrieth u li huma lkoll maħsuba fil-klawsola 7.7 tiegħu;
11. Skont il-kawsola 7.6 tal-kuntratt, ir-relazzjoni kuntrattwali ta’ bejn Dr Autenrieth u l-kumpannija kellha wkoll tingħieb fi tmiemha skont **l-artikolu 140 tal-Kapitolo 386 tal-Liġijiet ta’ Malta**;
12. Barra minn hekk, il-kuntratt kien jgħid ukoll fi klawsola 7.8, li jekk il-kuntratt jiġi tterminat mingħajr raġuni tajba jew inkella jiġi mitmum qabel il-31 ta’ Lulju, 2020 skont **l-artikolu 140 tal-Kap 386 tal-Liġijiet ta’ Malta**, allura għandu jkun hemm *severance payment* skont kif provdut fi klawsola 9.1. Il-kumpens imsemmi fi klawsola 9.1 huwa hekk: l-ammont ta’ €8,400 fix-xahar sal-31 ta’ Diċembru 2017 u l-ammont ta’ €10,500 fix-xahar mill-1 Jannar, 2018 ‘il quddiem;
13. Dr Autenrieth tgħid li l-applikazzjoni biex il-kumpannija tibda toffri l-ewwel programm ta’ baċċellerat fil-mediċina f’Malta kienet ġiet imressqa quddiem il-Kummissjoni Nazzjonali għal Edukazzjoni Avvanzata u Oħla f’Ġunju tas-sena 2017. Eventwalment, f'**Ġunju tas-sena 2018** il-kumpannija ġiet rikonoxxuta bħala istituzzjoni ta’ edukazzjoni oħla

fil-kamp tal-mediċina (ara l-affidavit ta' Christine Autenrieth f'paġna 39 tal-atti u kif ukoll ix-xieħda ta' Jurgen Laartz f'paġna 260 tal-atti);

14. Skont Dr Autenrieth, lejn iż-żmien tar-rebbiegħa tas-sena 2018, is-sitwazzjoni tal-kumpannija, kemm dik ġenerali u b'mod partikolari dik finanzjarja, kienet waħda ta' tensjoni kbira tant li l-finanzjament li l-kumpannija kienet qiegħda tistenna mingħand il-banek u l-investituri ma kienx wasal. Peress li l-kumpannija ma kellhiex suċċess fin-neozju tagħha, f'dak il-perijodu kien ġie rappurtat li l-investituri li setgħu kienu interessati f'dik il-linjal ta' neozju ma ridux jinvestu fin-neozju tal-kumpannija. F'dak iż-żmien partikolari n-nuqqas ta' finanzi disponibbli għall-kumpannija kien qiegħed iwassal għal diżgwid fit-tmexxija tal-kumpannija (ara l-affidavit ta' Christine Autenrieth f'paġni 44 u 45 tal-atti);
15. Imbagħad, **fit-13 ta' Awwissu, 2018** waqt laqgħa ma' Holm Keller u Andreas Hoeft, Dr Autenrieth ġiet infurmata li huma kienu sejrin jibagħtu avviż sabiex issir laqgħa ġenerali straordinarja tal-azzjonisti bil-għan li tiġi diskussa t-tnejħha tagħha minn direttur tal-kumpannija. Hija ġiet mgħarrfa bil-miktub li din il-laqgħa kienet serja sseħħi fid-29 ta' Awwissu, 2018 (ara l-affidavit ta' Christine Autenrieth f'paġna 46 tal-atti). Fil-fatt, fit-13 ta' Awwissu, 2018, Andreas Hoeft, Alexander Jahn, Holm Keller u Jurgen Laartz, bagħtu jinfurmaw lill-azzjonisti, diretturi u awdituri tal-kumpanniji konvenuti li fid-29 ta' Awwissu, 2018 kienet sejra tiġi miżmuma laqgħa ġenerali straordinarja għal kull kumpannija sabiex tittieħed riżoluzzjoni bil-għan li Dr Autenrieth titnejha mid-direttur ta' dawn il-kumpanniji (ara l-avviži misjuba f'paġni 51, 68 u 84 tal-atti);
16. Fl-avviži hawn fuq imsemmija, ir-raġunijiet proposti għaliex kellhom jikkunsidraw illi Dr Autenrieth kellha titnejha minn direttur kienu: (i) li sal-1 ta' April, 2018 il-kumpanniji konvenuti la kienu rċevew il-licenzja biex joperaw istituzzjoni edukattiva; u (ii) lanqas kienu rċevew il-finanzi neċċesarji sabiex joperaw in-negożju tagħhom;
17. **Fid-29 ta' Awwissu, 2018**, seħħew it-tliet laqgħat ġenerali straordinarji tal-membri tal-kumpanniji konvenuti, fejn wara li Dr Autenrieth ingħatat l-opportunità li ssemma'

leħinħa dwar kull riżoluzzjoni li kienet sejra tittieħed fil-konfront tagħha (ara ddikjarazzjonijiet moqrija minnha li jinsabu f'paġni 54, 70 u 86 tal-atti), hija ġiet imneħħija minn direttur tal-kumpannji rispettivi b'effett immedjat, u dan skont **I-artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta** (ara l-minuti tat-tliet kumpannji ppreżentati minn Vincent Mifsud f'paġni minn 146 sa 158 tal-atti);

18. Wara t-tnejħħija tagħha, Dr Autenrieth permezz tal-avukat Matthew Brincat, fetħet din il-kawża fl-**4 ta' Frar, 2019** għaliex qiegħda ssostni li l-mod ta' kif tnejħiet minn direttur jintitolaha għall-kumpens imsemmija fi klawsoli 7.8 u 9 tal-ftehim;
19. B'kollox hija qiegħda tippretendi li għandha titħallas €241,500. Dan l-ammont ħadmitu fuq żmien ta' tlieta u għoxrin xahar, viz. mid-29 ta' Awwissu 2018 (data tat-tnejħħija tagħha) sas-17 ta' Lulju, 2020 (data tat-terminazzjoni tal-kuntratt li kieku dan ġie mwettaq kollu). Skont klawsola 9.1, il-kumpens dovut huwa ta' €10,500 fix-xahar mill-1 ta' Jannar, 2018 'il quddiem. Jekk issa wieħed jgħodd is-somma ta' €10,500 għal 23 darba, wieħed jasal għaċ-ċifra ta' €241,500 li qiegħda titlob Dr Autenrieth fir-rikors maħluf tagħha,

Konsiderazzjonijiet

20. Il-kwistjoni li l-qorti għandha quddiemha hija waħda purament kuntrattwali fejn il-qorti hija meħtieġa tixtarr jekk ġewx sodisfatti r-rekwiżiti misjuba fil-klawsola 7.8 tad-Director's Service Agreement sabiex ikun dovut lil Dr Autenrieth il-ħlas imsemmi fl-istess klawsola u fi klawsola 9.1;
21. Min-naħha 'l waħda, Dr Autenrieth qiegħda tgħid li d-Director's Service Agreement tagħha ġie mitnum: (i) mingħajr ebda raġuni valida; u (ii) skont **I-artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta** taħt il-klawsola 7.6 tal-kuntratt. Filwaqt, li fuq ix-xaqliba l-oħra l-kumpannji konvenuti jisħqu li l-kuntratt ta' Dr Autenrieth ġie mwaqqaf skont il-klawsola 7.5 tal-istess kuntratt minħabba nuqqasijiet tagħha fil-qadi ta' dmiri jieħha ta' direttur u ta' ufficjal ewljeni għall-finanzi tal-kumpannji konvenuti, b'mod

partikolari n-nuqqas tagħha li tiżgura li l-kumpanniji jilħqu l-għanijiet imsemmija fil-klawsola 7.5;

22. Qabel tgħaddi biex teżamina dak li tgħid il-klawsola 7.8 tad-*Director's Service Agreement*, din il-qorti thoss li qabelxejn ikun għaqli jekk hija tindirizza l-kumment li ġie magħluq fil-parentesi fl-**ewwel eċċezzjoni** tal-kumpanniji konvenuti. F'din l-eċċezzjoni l-kumpanniji konvenuti jiġbdu l-attenzjoni tal-qorti li d-*Director's Service Agreement* li ġie mehmuż mar-rikors maħluf mhuwiex iffirmat mill-mandanti Christine Autenrieth;
23. Bħala daħla tajjeb li jingħad li skont **l-artikolu 2 tal-Kap 452 tal-Ligijiet ta' Malta** kuntratt ta' impieg jew ta' servizz jista' jsir bil-fomm jew bil-miktub (ara f'dan is-sens ***John Camilleri nomine et v. Charles Vassallo*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fid-29 ta' Settembru, 2011 u ***Grazia De Cesare v. Joe Cannataci nomine et*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-16 ta' Ġunju, 2005);
24. Din il-qorti, wara li fliet tajjeb id-*Director's Service Agreement* li jinsab f'paġni 12 sa 22 tal-atti, tosserva li d-disa' paġna tal-kuntratt (ara paġna 20 tal-atti) ġiet iffirmata biss minn Jurgen Laartz għal European Medical College Limited, Digital Education Holdings Limited u Candena Digital Education Malta Limited. Il-firma ta' Dr Christine Autenrieth hija nieqsa minn din il-paġna. Madankollu, huwa evidenti li Dr Autenrieth iffirmat l-inizjali tagħha fuq il-bqija tal-paġni l-oħra li hemm fil-kuntratt. Tassew, il-firma tal-inizjali tagħha fuq il-bqija tal-paġni l-oħra tal-kuntratt taqbel perfettament mal-firma tal-inzjali tagħha li hemm fuq l-affidavit li ġie mressaq minnha u li jinsab fil-paġni minn 38 sa 47 tal-atti;
25. Minkejja li l-firma ta' Dr Autenrieth fid-disa' paġna tal-kuntratt hija nieqsa, din il-qorti m'għandha l-ebda dubju li l-kuntratt inkwistjoni huwa wieħed li jorbot lill-partijiet f'din il-kawża. Wara kollex, kienu l-kumpanniji konvenuti stess li fit-tieni eċċezzjoni tagħhom irrikonoxxew li r-relazzjoni kuntrattwali ta' bejniethom kienet regolata bid-*Director's Service Agreement*. Dan komplew isostnuh fl-ewwel paragrafu tan-nota ta' sottomissionijiet tagħhom (ara paġna 286 tal-atti) fejn huma kkonfermaw li mhuwiex

kontestat li bejn Dr Autenrieth u l-kumpanniji konvenuti kien hemm fis-seħħi l-imsemmi
Director's Service Agreement;

26. Fuq kollox, jidher li din l-ewwel eċċeazzjoni mressqa mill-kumpanniji konvenuti aktar għandha mix-xejra ta' kumment milli ta' difiża. Għalhekk billi din l-eċċeazzjoni ma xxekkilkx lill-qorti milli tistħarreġ it-talbiet attriċi peress li l-partijiet infushom qegħdin jaqblu li r-relazzjoni ta' bejniethom hija mmexxija b'dan il-kuntratt, il-qorti m'għandhiex għalfejn teħli aktar ħin fuqha u qiegħda tissokta billi tiċħadha;
27. L-eċċeazzjonijiet l-oħra mressqa mill-kumpanniji konvenuti huma bejn wieħed u ieħor titnija tal-istess argument, viz. li Dr Autenrieth ma ġaqqliex tingħata kumpens skont il-klawsoli 7.8 u 9.1 tal-kuntratt għaliex mhux biss dawn il-klawsoli ma jgħoddux għaċ-ċrikostanzi pekuljari tal-każżejjed tal-lum imma anke għaliex kien hemm raġunijiet tajba biżżejjed biex il-kuntratt tagħha jitwaqqaf qabel iż-żmien. Dawn l-eċċeazzjonijiet għalhekk sejrin jiġu mistħarrġa f'daqqa fid-dawl tat-talbiet attriċi;
28. Magħmulu din id-daħla, il-qorti tista' tgħaddi biex teżamina dak li tgħid il-klawsola 7.8 tad-*Director's Service Agreement*, li fuqha Dr Autenrieth bniet il-kawża tagħha Din il-klawsola taqra hekk:

«In case the Agreement is terminated a) without good cause or b) under Clause 7.6 and c) prior to 31st July 2020 the Company has to pay the Director a severance payment. The amount of the severance payment is equivalent to the outstanding monthly payments according to Clause 9.1. for the period between end of service and July 2020 and will be paid with the last regular contractual payment.»

29. Il-qorti tinnota minnufih li r-rekwiżit misjub fil-paragrafu (c) tal-klawsola 7.8 huwa sodisfatt għaliex il-kuntratt inkwistjoni ġie mitnum permezz tat-tnejħiha ta' Dr Autenrieth minn direttur fid-29 ta' Awwissu, 2018, jiġifieri ftit inqas minn sentejn qabel id-data tal-31 ta' Lulju, 2020;

30. Immiss issa li l-qorti tistħarreġ jekk kienx hemm raġuni tajba biex il-kuntratt ta' servizz mogħti lil Dr Autenrieth jiġi mitmum skont dak li hemm provdut fil-kuntratt. Tabilħaqq, ma kien hemm xejn x'iżomm lill-kumpanniji konvenuti milli jieħdu deċiżjoni bħal din jekk jirriżultahom li kien hemm xi raġuni tajba biex hija titneħħha minn direttur tal-kumpanniji. Wara kollox, wieħed ma jridx jinsa li l-bord tad-diretturi għandu l-obbligu li jżomm quddiem għajnejh l-istampa kollha tas-sitwazzjoni li jkollu quddiemu u kultant huwa meħtieġ li jieħu deċiżjonijiet li għalkemm mal-ewwel daqqa t'għajnej ikunu jidhru li ttieħdu bl-għama jew b'ċertu sogru, dawn ikunu fl-aħjar interassi tal-kumpannija. F'dan ir-rigward kollox jiddependi miċ-ċirkostanzi partikolari ta' kull kaž (ara ***iWorld Group Holdings Europe plc et v. Bettina Vossberg***, Appell Superjuri tas-27 ta' Lulju, 2007);
31. Peress li l-kumpanniji konvenuti jisħqu li l-kuntratt ġie mwaqqaf fid-dawl ta' dak li tipprovdi l-klawsola 7.5 tal-kuntratt, jeħtieġ li jiġi eżaminat jekk fil-mument li Dr Autenrieth għet imneħħija minn direttur kienx hemm xi waħda minn dawn iż-żeewġ čirkostanzi msemmija f'din il-klawsola;
32. L-ewwel čirkostanza li minħabba fiha seta' jiġi mitmum il-kuntratt kienet fil-kaž li skont il-liġi Maltija, il-kumpannija European Medical College Ltd ma tingħatax akkreditazzjoni bħala università jew istituzzjoni ta' edukazzjoni ogħla sal-1 ta' April, 2018. Fil-fehma tal-qorti din iċ-ċirkostanza trid tiġi interpretata fid-dawl tar-regola ġenerali li parti f'kuntratt m'għandhiex tbat īxsara jekk jintwera li d-dewmien fit-twettiq tal-obbligazzjoni jseħħi minħabba raġuni ta' haġa barranija lil hemm mill-kontroll ta' dik il-persuna. Tassew il-qorti ma tarax li hija haġa xierqa li Dr Autenrieth titlef il-kuntratt tagħha, jekk l-akkreditazzjoni ma nkisbitx qabel it-terminu mogħti lilha fil-kuntratt tagħha, minħabba xi raġuni li hija ma kellhiex x'taqsam miegħu. Naturalment però jaqa' fuqha l-piż li tipprova li l-akkreditazzjoni nkisbet tard minħabba raġunijiet li mhumiex tort tagħha;
33. Mill-provi jirriżulta li din il-kumpannija għet rikonoxxuta bħala istituzzjoni ta' edukazzjoni ogħla fil-kamp tal-mediciċina f'Ġunju tas-sena 2018. Dan jgħiduh kemm Dr Christine Autenrieth fl-affidavit tagħha u kif ukoll Jurgen Laartz fix-xieħda tiegħi tas-6 ta' Ottubru, 2021. Għalhekk, il-qorti jirriżultalha li din il-mira tal-kumpannija European Medical

College Ltd ma ntlaħqitx. Il-qorti jirriżultalha wkoll li l-kisba ta' din l-akkreditazzjoni kienet taqa' direttament fir-responsabbiltajiet li kellha Dr Autenrieth bħala direttur tal-kumpannija. Dan jgħiduh kemm Jurgen Laartz (ara x-xieħda tiegħu tat-8 ta' Jannar, 2020 f'paġna 171 tal-atti) u kif ukoll il-Professur Andreas Hoeft (ara l-affidavit tiegħu f'paġni 221 u 222 tal-atti);

34. Madankollu, din il-qorti hija tal-fehma li Dr Autenrieth ma taħtix għal dan id-dewmien fil-kisba tal-akkreditazzjoni sabiex il-kumpannija tkun tista' topera bħala istituzzjoni ta' edukazzjoni ogħla fil-kamp tal-medicina. Il-qorti waslet għal din il-konklużjoni wara li rat ix-xieħda ta' Audrey Abela, li lura fis-snin 2017 u 2018 kienet il-kap tal-akkreditazzjoni u l-liċenzji fi ħdan il-Kummissjoni Nazzjonali għal Edukazzjoni Avanzata u Oħra (ara paġni 159 sa 162 tal-atti). Fix-xieħda tagħha Audrey Abela qalet li l-proċess tal-ħruġ tal-liċenzja kien ġha daqshekk fit-tul għaliex fċirkostanza bħal dik, fejn kumpannija kienet qiegħda tapplika għall-akkreditazzjoni bħala istituzzjoni *online*, il-Kummissjoni kienet għadha fil-proċess ta' tagħlim u għalhekk riedu jsiru l-aċċertazzjonijiet li l-kors li kien sejjjer jiġi offrut mill-kumpannija kien sejjer jilħaq il-kwalità meħtieġa. Hi kompliet tgħid li l-kumpannija kkoperat fis-sħiħ mal-Kummissjoni tant li l-kumpannija dejjem ipprovdiet id-dokumentazzjoni li kienet tintalab mill-Kummissjoni. Żiedet li kien hemm pressjoni min-naħha tal-kumpannija European Medical College Ltd biex tinħargilha l-liċenzja u li kieku l-kumpannija ma kellhiex kollox kif suppost, il-liċenzja ma kinitx tinħareġ;
35. Fid-dawl ta' dan, il-qorti temmen li d-dewmien ta' xahrejn fil-kisba tal-liċenzja inkwistjoni min-naħha tal-kumpannija European Medical College Ltd ma jistax jiġi attribwit lil Dr Autenrieth għaliex dan id-dewmien kien ġej kollu min-naħha tal-awtorità Maltija. Għalkemm din l-ewwel čirkostanza misjuba fil-klawsola 7.5 tad-*Director's Service Agreement* fil-fatt seħħet għaliex l-akkreditazzjoni ma nġabitx sal-1 ta' April, 2018 iżda nġabet xahrejn wara, dan id-dewmien ma nibitx minħabba xi nuqqas li kien ġej mingħand Dr Christine Autenrieth. Għalhekk fil-fehma tal-qorti ma kienx hemm raġuni tajba biex il-kumpanniji konvenuti jinħallu mid-*Director's Service Agreement* fuq din il-baži;

36. Immiss issa li l-qorti tistħarreg jekk seħħitx it-tieni ċirkostanza msemmija fil-klawsola 7.5 tad-*Director's Service Agreement*, jiġifieri jekk il-finanzjament tal-kumpanniji konvenuti mill-investituri tagħhom tkompliex mill-1 ta' April, 2018 'il quddiem;
37. Il-qorti tinnota li kienet Dr Autenrieth stess li fl-affidavit tagħha stqarret li lejn iż-żmien tar-rebbiegħha tas-sena 2018, is-sitwazzjoni finanzjarja kienet waħda ta' tensjoni kbira, tant li l-finanzjament li l-kumpanniji konvenuti kienu qeqħdin jistennew mingħand il-banek u l-investituri ma kienx wasal. Dan, fi kliemha, ġara peress li l-kumpanniji konvenuti ma kellhomx suċċess fin-negozju tagħhom, u għalhekk ħadd ma ried jinvesti fihom;
38. Uħud mill-irwoli ta' Dr. Autenrieth bħala uffiċjal ewljeni għall-finanzi kienu li taċċerta li l-kumpanniji konvenuti jżommu ruħhom f'pożizzjoni tajba minn lenti legali u finanzjarja u li hija tikseb l-investimenti għall-istess kumpanniji. Hija kellha wkoll l-obbligu li taċċerta li l-kumpanniji konvenuti jkunu reġistrati mad-Dipartiment tat-Taxxi Interni u mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud u kif ukoll li l-ħaddiema tal-kumpanniji konvenuti jkunu reġistrati ma' Jobsplus (ara x-xieħda ta' Jurgen Laartz f'paġna 169 tal-atti, l-affidavit ta' Jurgen Laartz f'paġna 175 tal-atti u l-affidavit ta' Andreas Hoeft f'paġni 221 u 222 tal-atti). Għalhekk, din il-qorti jeħtiġilha teżamina jekk Dr Autenrieth qdietx dawn l-irwoli b'manjiera sodisfaċenti u jekk f'hidmitha hija kellhiex xi nuqqasijiet li wasslu biex il-kumpanniji konvenuti ma jiksbusx l-investiment li kienu jeħtiegu biex joperaw in-negozju tagħhom;
39. Il-qorti titlaq billi tqis li Dr Autenrieth ma kinitx biss direttur tal-kumpanniji konvenuti iżda kienet ukoll impiegata tagħhom. L-impieg tagħha mal-kumpanniji konvenuti mhuwiex imnissel mill-ħatra tagħha bħala direttur tal-kumpanniji iżda mid-*Director's Service Agreement* li hija kellha magħħom. F'dan ir-rigward il-qorti tagħmel referenza għal dak li tgħid il-kittieba **Astra Emir** f'paġna 36 tal-21 edizzjoni tal-opra tagħha, **Selwyn's Law of Employment**, fejn hija tgħid:

«A person who is a director of a limited company is not an employee of that company by virtue of his directorship, but he will be an employee if he has a service contract with the company, which can be express or implied.»

40. Huwa miżmum fil-ġurisprudenza li impjegat għandu dejjem jaqdi dmirijietu biddiliġenza li hemm mitluba fl-artikolu **1132(1) tal-Kapitolo 16 tal-Liġijiet ta' Malta**, jiġifieri dik ta' ġenitur tajjeb tal-familja. Din id-diliġenzo tista' tiġi mkejla fuq żewġ kriterji: (i) li l-impjegat ikun wettaq dmirijietu skont il-ħila teknika u professjonal tiegħu u li l-prestazzjoni ta' ħidmietu tkun waħda ta' kwalità skont ma titlob l-attivită tax-xogħol li jkun qiegħed iwettaq; u (ii) li x-xogħol li jwettaq l-impjegat ikun wieħed li jilħaq il-miri ta' dak li jkun qiegħed iħaddmu (ara **Kenneth Vella v. Seabank Catering Co. Limited et**, Appell Inferjuri tat-23 ta' Mejju, 2018);
41. Aktar minn hekk, dak l-impjegat li jkun ġie fdat f'pozizzjoni ta' fiduċja u ta' responsabbiltà fuq il-post tax-xogħol tiegħu huwa mistenni li jkun kapaċi jaħdem bl-inizjattiva tiegħu u kif ukoll id f'id mas-superjuri tiegħu sabiex jintlaħqu l-miri u r-riżultati mitluba min-negożju li jkun qiegħed jitwettaq. Fin-nuqqas li jagħmel dan b'mod ripetut, min iħaddmu jkollu ragħuni tajba biex itemmlu l-impieg tiegħu b'effett immedjat (ara **Paolino Caroll v. Vincenzo Zarb**, Qorti tal-Kummerċ, 6 ta' Ĝunju, 1935; **Emilio Colombo v. Carmelo Wismayer noe**, Qorti tal-Kummerċ, 26 ta' Settembru, 1953, **John Fauzza et v. Dr. Carmelo Mifsud Bonniċi noe**, Prim' Awla tal-Qorti Ċibili, 28 ta' April, 2003; u **Carmel sive Charles Mercieca v. Simonds Farsons Cisk p.l.c.**, Appell Superjuri, 25 ta' April, 2008);
42. Wara li eżaminat bir-reqqa l-provi li tressqu quddiemha, din il-qorti qiegħda tasal għall-konklużjoni li Dr Autenrieth naqset milli twettaq ir-responsabbiltajiet ta' xogħol tagħha bħala uffiċjal ewljeni għall-finanzi skont il-ħila teknika u professjonal tiegħha u bil-kwalità li titlob l-attivită ta' xogħol li kienet qiegħda twettaq. Dawn in-nuqqasijiet wasslu biex il-kumpanniji konvenuti li kienu qiegħdin jimpjegawha ma laħqux il-mira tagħhom li jkompli jsir l-investiment fin-negożju tagħhom mill-1 ta' April, 2018 'il quddiem;
43. Il-qorti waslet għal din il-fehma tagħha wara li kkunsidrat li:

- i. Sakemm Dr Autenrieth damet ufficjal ewlieni għall-finanzi tal-kumpanniji konvenuti, dawn ma kellhomx fis-seħħi sistema ta' rappurtaġġ finanzjarju għal kull xahar bil-*balance sheet* u bir-rendikonti dwar id-dħul u l-*cash flow*, bħalma lanqas ma kellhom rendikonti finanzjarji annwali – materji dawn li kjarament jaqgħu fil-mansionijiet tagħha ta' ufficjal ewlieni għall-finanzi. Dan kien l-akbar ostaklu biex investituri jinvestu flushom fin-negozju tal-kumpanniji konvenuti għaliex minħabba f'hekk dawn ma setgħux jagħmlu d-due diligence biex jiddeterminaw fliema sitwazzjoni finanzjarja kienu jinsabu l-kumpanniji konvenuti;
- ii. Waqt il-kontro-eżami tagħha Dr Autenrieth ma kinitx taf tgħid x'inhuma *monthly management accounts* – xi ħaġa li wieħed ma jistenniex mingħand persuna li kienet tokkupa l-kariga ta' ufficjal ewlieni għall-finanzi;
- iii. Volker Schriefer li assuma l-funzjoni ta' ufficjal ewlieni għall-finanzi tal-kumpanniji konvenuti wara Dr Autenrieth xehed li huwa sab ġafna nuqqasijiet ta' rappurtaġġ finanzjarju min-naħha tal-kumpanniji konvenuti meta daħal fil-kariga;
- iv. Dr Autenrieth ma ħadix tħsieb li l-kumpanniji konvenuti jkollhom fis-seħħi kuntratti ta' *intragroup relationships* u *transfer pricing* li jirregolaw il-pożizzjoni legali, fiskali u finanzjarja ta' bejniethom;
- v. Dr Autenrieth naqset milli tirregistra lill-kumpannija Digital Education Ltd mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud, tant li wara li hija tneħħiet mill-funzjonijiet tagħha, l-istess kumpannija kellha thallas €341,000 f'taxxa mhux imħallsa u penali;
- vi. Il-kumpannija Digital Education Ltd lanqas biss kellha kont bankarju sakemm Dr Autenrieth damet ufficjal ewlieni għall-finanzi tal-kumpanniji;

- vii. Dr Autenrieth ma rregistrazax numru ta' impiegati tal-kumpanniji konvenuti ma' Jobsplus u biex titfa' l-melħ fuq il-ferita, waqt il-kontro-eżami tagħha hija stqarret li qatt ma kienet semgħet b'Jobsplus. Hekk ukoll, Dr Autenrieth ma kinitx kapaċi tiġib lista kompleta tal-ħaddiem li kienu jitħallsu kull xahar mill-kumpanniji konvenuti. Lanqas ma ħolqot repožitorju centrali biex iżżomm il-kuntratti tal-impiegati tagħha, b'mod fiżiku jew elettroniku;
- viii. L-ghajxien u l-futur tal-kumpanniji konvenuti kienu jiddependu mill-ħidma u mill-ġestjoni ta' Dr Autenrieth. L-istess Dr Autenrieth kienet imħallsa ħafna flus biex iġġib 'il quddiem l-isem ta' dawn il-kumpanniji. Madankollu Dr Autenrieth ma tantx tidher li beżgħet għal xogħolha, tant li hija ma kinitx tkun trid issiefer lejn Malta. Tassew din il-qorti ssibha ftit iebsa tara kif Dr Autenrieth setgħet qatt tmexxi b'mod tajjeb tliet kumpanniji Maltin bħala direttur u kap finanzjarju tagħhom, meta hija kienet tersaq Malta b'mod sporadiku;
- ix. Fis-sena 2018 il-kumpanniji konvenuti ma kinux f'qagħda finanzjarja tajba, kuntrajament għas-sitwazzjoni tagħhom fis-sena 2021; u
- x. L-investiment formal fil-kumpanniji konvenuti sar biss fis-sena 2019, jiġifieri ferm wara li Dr Autenrieth ma baqqħetx impiegata mal-kumpanniji konvenuti, u dan wara li l-istess kumpanniji kellhom jirregolaw ruħħom u jirrimedjaw is-sitwazzjoni prekarja li ħalliethom fiha Dr Autenrieth. Dan ifisser li fis-sena 2018 l-investiment fil-kumpanniji konvenuti ma kienx tkompli;
44. Għalhekk, fid-dawl ta' dan kollu, din il-qorti tista' tasal għall-konklużjoni li l-kumpanniji konvenuti kellhom raġuni tajba biex iwaqqfu d-*Director's Service Agreement* ta' Dr Autenrieth skont il-paragrafu (b) tal-kawsola 7.5 tal-istess kuntratt. Ifisser b'hekk, li Dr Autenrieth mhijiex siewja meta tgħid li l-kuntratt tagħha ġie mitmum mingħajr kawża ġusta u għaldaqstant ma tistax tgħid li l-paragrafu (a) tal-klawsola 7.8 tal-kuntratt ġie sodisfatt;

45. Jifdal allura li din il-qorti tistħarreġ jekk ġiex sodisfatt ir-rekwizit tal-paragrafu (b) tal-klawsola 7.8 tad-*Director's Service Agreement*. Skont dan il-paragrafu, il-klawsola 7.8 tidħol fis-seħħi jekk il-kuntratt jiġi mitmum skont il-klawsola 7.6, jiġifieri jekk ir-relazzjoni kuntrattwali ta' bejn il-kumpanniji konvenuti u l-mandanti tispicċa skont dak li jgħid l-**artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta**;
46. Il-qorti tinnota li skont il-minuti tat-tliet kumpanniji konvenuti li ġew ippreżentati minn Vincent Mifsud, Dr Autenrieth giet imneħħija minn direttur tal-istess kumpanniji permezz ta' riżoluzzjoni meħuda skont l-**artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta**;
47. Għalhekk, mal-ewwel daqqa t'għajnej, jirriżulta li dak mitlub fil-paragrafu (b) tal-klawsola 7.8 tal-kuntratt ġie fil-fatt sodisfatt. U billi kif ingħad qabel, iċ-ċirkostanza msemmija fil-paragrafu (c) tal-istess klawsola għiet mwettqa wkoll għaliex it-terminazzjoni saret qabel il-31 ta' Lulju, 2020, allura wieħed jista' jieħu triq faċli u jikkonkludi li l-ħlas skont il-klawsola 7.8 huwa dovut lil Dr Autenrieth;
48. Madankollu, fil-fehma ta' din il-qorti, jekk hija tasal għal din il-konklużjoni mingħajr ma tistħarreġ x'kienet ir-raġuni wara l-inklużjoni tal-paragrafu (b) fil-klawsola 7.8 tal-kuntratt, hija tkun qiegħda tara biss sa xiber imneħħirha. Għalhekk, fiċ-ċirkostanzi partikolari ta' din il-każ, din il-qorti jeħtiġilha teżamina jekk l-inklużjoni tal-paragrafu (b) fil-klawsola 7.6 kinitx waħda li tagħmel sens għall-ġhanijiet tal-kuntratt. Fi kliem ieħor, dak li sejra tagħmel din l-qorti huwa li tishħarreġ jekk għall-iskopijiet li riedu jintlaħqu permezz tad-*Director's Service Agreement* kienx jagħmel sens li Dr Autenrieth tkun dovuta l-ħlas ta' kumpens jekk hija titneħħha minn direttur skont dak li jipprovd i-**artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta**;
49. Din il-qorti titlaq billi tosserva li l-miklem li jintuża fil-klawsola 7.6 tal-kuntratt huwa kemmxejn differenti minn dak li jintuża fil-klawsoli 7.5 u 7.7 tal-kuntratt. Fil-klawsoli 7.5 u 7.7, li jipprovd għal numru ta' sitwazzjonijiet jew ċirkostanzi li minħabba fihom jista'

jiġi mwaqqaf il-kuntratt, fosthom minħabba nuqqasijiet min-naħha tal-mandanti, insibu li «*the Agreement can be terminated*» u «*The Company may terminate this Agreement*». Min-naħha l-oħra, fil-klawsola 7.6 ma jintużax l-istess miklem għaliex insibu hekk:

«The contractual relationship between the Director and the Company shall also be terminated in terms of the Law, more specifically in terms of Article 140 of the Companies Act, Chapter 386 of the Laws of Malta.»

50. Importanti ferm li jiġi nnutat li filwaqt li fil-klawsoli 7.5 u 7.7 jintużaw il-verb «*can*» u l-verb awžiljarju «*may*», mill-banda l-oħra fil-klawsola 7.6 jintuża l-verb awžiljarju «*shall*». Dan ifisser li filwaqt li permezz tal-klawsoli 7.5 u 7.7 il-kuntratt **jista'** jiġi mitmum minħabba č-ċirkostanzi hemm imsemmija fihom, il-klawsola 7.6 tgħid li l-kuntratt **għandu** wkoll jiġi mitmum skont l-artikolu 140 tal-Kapitolu 318 tal-Liġijiet ta' Malta;
51. Issa s-sub-inċiżi (1) u (2) ta' dan l-artikolu 140, hawn fuq imsemmi, jaqraw hekk:

«(1) Kumpannija tista' tneħħi direttur qabel ma jgħaddi ż-żmien tal-kariga tiegħu b'rīżoluzzjoni li tittieħed f'laqgħa ġenerali tal-kumpannija u mgħoddija minn membru jew membri li jkollhom il-jedd li jattendu għaliha u jivvutaw, li flimkien ikollhom azzjonijiet li jagħtu l-jedd lid-detentur jew detenturi tagħhom għal iktar minn ħamsin fil-mija tal-jeddiżjiet tal-vot marbuta mal-azzjonijiet rappreżentati u li jagħtu l-jedd għal vot fil-laqgħa.

(2) Id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1) għandhom japplikaw minkejja kull ħaġa li tinsab fil-memorandum jew fl-istatut tal-kumpannija jew fxi ftehim bejnha u d-direttur.»

52. L-ewwel sub-inċiż ta' dan l-artikolu ma jagħmilhiex tassattiva li direttur jitneħħha skont ma jipprovd i **l-artikolu 140**. Jgħid biss li kumpannija **tista'** tneħħi direttur tagħha b'rīżoluzzjoni kif imsemmi f'dan l-artikolu. Madankollu, f'sentenza riċenti l-Qorti tal-Appell qabel mal-argument li l-uniku mod ta' kif jista' jitneħħha direttur ta' kumpannija huwa skont ir-riżoluzzjoni msemmija fl-artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta (ara **Oreste Cilia bħala direttur u azzjonista fis-soċjetà Cilia Products Limited v. Daniel Cilia et**, Appell Superjuri, tat-23 ta' Novembru, 2020);

53. Għalhekk, din il-qorti sejra tqis li fil-każ tagħna, Dr Autenrieth ma setgħetx titneħħha mill-pożizzjoni tagħha ta' direttur jekk mhux permezz tal-proċedura kontemplata fl-**artikolu 140 tal-Kapitolo 386 tal-Liġijiet ta' Malta**. Wara kollex, l-istatuti ta' assoċjazzjoni tal-kumpannji konvenuti lkoll jgħidu li direttur għandu jżomm l-uffiċċju tiegħi sakemm huwa jmut, jirreženja, jirtira jew inkella jiġi mneħħi mill-azzjonisti ta' kull klassi ta' azzjonijiet. Għalhekk, f'kull każ, huwa ċar li Dr Autenrieth bilfors kellha titneħħha minn direttur skont l-isemmi **artikolu 140**. Dan ifisser li sakemm ma jkunx hemm mewt jew riżenja, id-*Director's Service Agreement* seta' jintemm biss wara riżoluzzjoni meħuda skont l-istess artikolu;
54. Il-mistoqsija għalhekk hi din: Dr Autenrieth li l-qorti sabet li tneħħiet minn direttur minħabba raġunijiet validi, ħaqqha li tieħu kumpens skont il-klawsola 7.8 għar-raġuni biss li t-terminazzjoni tagħha ġiet formalizzata bil-proċedura msemmija fl-**artikolu 140**, proċedura li skont il-liġi Maltija trid tiġi użata bilfors biex jitneħħha direttur minn kumpannija?;
55. Hija regola ta' interpretazzjoni ta' kuntratti li meta l-kliem ta' kuntratt ikun ċar, dak li jkun qiegħed jinterpretah għandu joqgħod għal dak il-kliem u ma jistax joqgħod jistħajjal u jasal għal suppożizzjonijiet dwar x'jista' jfisser (ara l-**artikolu 1002 tal-Kapitolo 16 tal-Liġijiet ta' Malta; Sciberras Trigona v. Aneico**, Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, 6 ta' Ottubru, 1883; u **It-Tabib Dr Carmel sive Lino Gauci Borda et v. Carmelina sive Carmela Azzopardi et**, Appell Superjuri, 29 ta' Ottubru, 2004). F'dan il-każ, il-partijiet jaqblu li l-kliem tal-klawsola 7.8 huwa wieħed ċar u univoku, iżda mbagħad huma jaslu għall-konklużjonijiet għalkollox opposti dwaru;
56. Huwa miżimum wkoll fil-ġurisprudenza li meta l-espressjonijiet ikunu ambigwi jew insuffiċjenti sabiex wieħed jiddetermina minnhom x'ikunu nnegozjaw bejniethom il-partijiet, il-ġudikant għandu jfittex li jifhem x'kienet l-intenzjoni tal-partijiet meta kienu qeqħdin jikkuntrattaw (ara l-**artikolu 1003 tal-Kapitolo 16 tal-Liġijiet ta' Malta**;

Stanislao Cassar et v. Chev. Antonio Cassar, Appell Superjuri, 15 ta' Diċembru, 1995; u **Abel Adrian Balzan v. Joseph Aquilina**, Appell Inferjuri, 9 ta' Mejju, 2007);

57. Wara kollox, *in conventionibus contrahentium voluntatem potius quam verba spectari placuit* – fil-kuntratti, ir-regola hija li għandu jingħata widen lill-intenzjoni tal-partijiet li jkunu kkuntrattaw u mhux lil kliemhom (ara **Nobile Paolo Bolgna Strickland noe v. Salvatore Pisani et**, Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, 18 ta' Ottubru, 1884);
58. Issa f'sitwazzjoni bħal din, fejn il-partijiet qegħdin jinterpretaw il-kuntratt b'manjiera diversa, ir-regoli dwar l-interpretazzjoni tal-kliem ta' kuntratt jiddettaw li mhijiex l-interpretazzjoni tal-partijiet li tiswa iżda huwa l-qari oġgettiv tal-ġudikant li jagħti lill-kliem is-sens ordinarju tiegħu fil-kuntest ta' kif ġie dan ġie użat mill-partijiet li kkuntrattaw (ara **John Zammit v. Michael Zammit Tabone et noe**, Appell Superjuri, 28 ta' Frar, 1997 u **Karmenu Vella v. General Workers Union**, Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, 15 ta' Settembru, 2015);
59. Biex iwettaq dan l-eżerċizzju, il-ġudikant jista' ježamina l-kondotta tal-partijiet kemm fil-faži li ġiet qabel resqu għall-ftehim, kemm waqt il-konklużjoni tal-ftehim u kif ukoll wara li jkun intlaħaq il-ftehim. F'dan il-każ, sfortunatament, kemm Dr Autenrieth u kif ukoll il-kumpannji konvenuti ma ressqu l-ebda prova dwar x'kienet l-intenzjoni tagħhom meta kien qiegħed jiġi diskuss il-kuntratt inkwistjoni. Ingħad biss kemm minn Dr Autenrieth u kif ukoll minn Jurgen Laartz, li l-kuntratt ġie abbozzat minn Dr Stephanie Abela, iżda jidher li din baqqħet ma rrevedietx l-aħħar verżjoni tiegħu. Għalhekk, din il-qorti ma tistax tkun taf x'kellhom f'moħħhom il-partijiet meta kienu qegħdin jinnejozjaw il-kuntratt;
60. F'każ li ftiehim jista' jkollu aktar minn sens wieħed jew aktar minn interpretazzjoni waħda, fid-dubju dan għandu jiġi mifhum fis-sens li jaqbel l-iż-żejjed man-natura u l-oġġett tal-ftehim (ara **l-artikolu 1005 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta u Clementino Caruana et v. Emanuel Agius**, Appell Inferjuri, 22 ta' Novembru, 2002);

61. Regola oħra ta' interpretazzjoni hija dik misjuba **fl-artikolu 1008 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta**, liema regola tapplika meta diversi dispožizzjonijiet ikunu marbutin flimkien (ara **Nutar Albert E. Micallef et v. Marietta Tonna**, Prim' Awla tal-Qorti Ċivil, 13 ta' Jannar, 1950). Permezz ta' din ir-regola, il-klawsoli ta' kuntratt iridu jitfissru l-waħda bl-oħra, billi lil kull klawsola jingħata s-sens illi jidher mill-att kollu;
62. Fis-sewwa biex wieħed jista' jinterpreta klawsola kuntrattwali kif suppost wieħed għandu jħares għall-kumpless tal-ġhan wara dak il-ftehim. Għalhekk jista' jkun il-każi li biex kuntratt jiġi interpretat b'mod tajjeb wieħed m'għandux jieqaf fuq klawsola waħda iżda għandu jaqra dik il-klawsola flimkien ma' klawsoli oħra f'kuntest shiħ u organiku;
63. Il-qorti hija tal-fehma li hija għandha tħaddem ir-regola misjuba **fl-artikolu 1008** hawn fuq imsemmija sabiex hija tinterpretat l-klawsola 7.8 tal-kuntratt taħt eżami. Huwa ferm faċli li wieħed jasal għal interpretazzjoni ħażina ta' din il-klawsola jekk din tinqara fiżolament mingħajr ma titqies fil-kuntest ta' klawsoli oħra li jinsabu fl-istess kuntratt. Fil-każi tagħna, il-klawsola 7.8 teħtieġ li tinqara ħaġa waħda flimkien mal-klawsoli 7.4, 7.5, 7.6 u 7.7;
64. Minn qari organiku tal-klawsoli 7.4, 7.5 u 7.7 il-qorti tifhem li l-kumpanniji konvenuti setgħu jtemmu l-kuntratt f'każ li kien hemm raġuni tajba biex dan iseħħi. Skont il-klawsola 7.6, il-kuntratt, f'kull każi, kellu jiġi mitmum skont **l-artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Liġijiet ta' Malta**, jiġifieri permezz ta' riżoluzzjoni meħuda flaqqha ġenerali tal-kumpanniji;
65. Qari tal-klawsola 7.8 flimkien mal-klawsola 7.6 jista' jagħti x'jifhem li l-ħlas tal-kumpens huwa dovut anke f'każ li jkun hemm raġuni tajba biex jintemm il-kuntratt. Iżda, meta taqra l-imsemmija erba' klawsoli flimkien, il-qorti mingħajr dubju tasal għall-fel-każ li mhuwiex il-ħsieb tal-kuntratt li jagħti kumpens lil Dr Autenrieth anke f'każ li l-kuntratt tagħha jiġi tterminat fuq raġuni tajba. Li kieku mhuwiex hekk, il-paragrafu (a) tal-klawsola 7.8, li jgħid li l-attriċi mandanti għandha titħallas il-kumpens jekk il-kuntratt jiġi

tterminat mingħajr raġuni tajba, jitlef is-sens kollu tiegħu. Tassew ma jagħmel l-ebda sens li l-partijiet jgħidu fil-kuntratt li Dr Autenrieth kellha titħallas il-kumpens jekk il-kuntratt jiġi tterminat mingħajr raġuni tajba u fl-istess nifs jgħidu wkoll li l-kumpens għandu jitħallas ukoll anke jekk ikun hemm raġuni tajba biex jiġi mitmum il-kuntratt. Wara kolloks is-sens komun ukoll jgħidlek li ħadd ma jista' jippretendi li jiġi kkumpensat jekk jirriżulta li ma jkun qedha dmirijietu b'mod tajjeb. Il-qorti tabilħaż-zaqq jkollha tistqarr li hija ma tistax b'kuxjenza kwieta tordna li Dr Autenrieth tiġi mħallsa kumpens ta' €241,500 meta ħareġ b'mod ċar mill-ġbir tal-provi li l-kuntratt tagħha kellu jiġi tterminat minħabba nuqqasijiet fil-hidma tagħha;

66. B'żieda ma' dan, il-qorti qiegħda ssaħħaħ din il-konvinzjoni tagħha billi tagħmel referenza għas-sub-inċiż (5) tal-artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan is-sub-inċiż jiprovd kif ġej:

«Ebda ħaġa f'dan l-artikolu m'għandha tittieħed li:

(a) *tiċċad lil persuna mneħħija bis-saħħha ta'* dan *I-artikolu mill-kumpens jew danni li għandhom jitħallsu lilha minħabba t-tmiem tal-ħatra tagħiha bħala direttur jew ta' kull ħatra li tispicċċa ma' dik bħala direttur; jew*

(b) tnaqqas minn xi setgħha biex jitneħħha direktur li jista' jkun hemm minbarra dan l-artikolu.»

67. Mal-ewwel daqqa t'għajn dan is-sub-inċiż jista' jagħtik x'tifhem li kull direttur li jitneħħha skont il-proċedura kontemplata fl-**artikolu 140 tal-Kapitolu 386 tal-Ligijiet ta' Malta** għandu jkun hemm dovut lilu kumpens jew danni. Madankollu, wara li din il-qorti kkonsultat ma' dak li jgħid l-awtur **Andrew Muscat** f'paġna 547 tal-ewwel volum tatt-tieni edizzjoni tal-opra tiegħi **Principles of Maltese Company Law**, hija qiegħda tifhem li l-intenzjoni tal-legislatur meta fassal dan l-artikolu kienet li direttur għandu jingħata biss kumpens mill-kumpannija jekk dina tneħħi mingħajr raġuni tajba. Fil-fatt, fi kliem **Andrew Muscat**.

«The removal of a director under article 140(1) of the Companies Act may prove costly to a company, as the removal of a director under the statutory power does not, unless there was just cause for his dismissal.

deprive him of any right to compensation or damages that may be payable to him in respect of the termination of his appointment as director or of any other appointment terminating contemporaneously with the termination of his appointment as director. If, for example, the director is the managing director or an executive director under a contract of service and his removal also brings to an end such post, then the director may be entitled to compensation for unfair dismissal or for breach by the company of the service contract (whether the contract is express or implied).»

68. Għalhekk, fil-dawl tal-ispjegazzjoni mogħtija fis-silta hawn fuq riprodotta, din il-qorti m'għandha l-ebda dubju li l-intenzjoni li kellhom il-partijiet meta laħqu l-ftehim inkwistjoni kienet li Dr Autenrieth kellha titħallas biss il-kumpens skont il-klawsola 7.8 f'każ li hija tiġi mneħħija mill-kariga ta' direttur mingħajr raġuni tajba. Tassew, fil-każ tagħna ma jistax jingħad li t-tnejħiha tagħha minn direttur saret inġustament jew inkella bi ksur tal-kuntratt għaliex il-kumpanniji konvenuti kellhom raġuni valida biex itemmu l-kuntratt tagħha skont il-paragrafu (b) tal-klawsola 7.5 tal-istess kuntratt;
69. Din il-qorti lanqas taqbel mat-teżi ta' Dr Autenrieth fejn hija tgħid li l-imsemmi kuntratt ma ġiex mitmum skont il-klawsola 7.5 tal-kuntratt għaliex hija ma rċevitx avviż li l-kuntratt kien sejjer jiġi terminat ġimaginej qabel ma' l-kuntratt ġie fil-fatt imwaqqaf (ara n-nota ta' sottomissionijiet tagħha f'paġna 280 tal-atti). Il-qorti jirriżultalha li l-avviżi dwar il-laqgħat generali staordinarji li kienu sejrin iseħħu fid-29 ta' Awwissu, 2018, fejn kienet sejra tiġi diskussa r-riżoluzzjoni biex hija titnejha minn direttur tal-kumpanniji konvenuti, inħarġu fit-13 ta' Awwissu, 2018. Dr Autenrieth għiet imneħħija minn direttur b'effett immedjat fid-29 ta' Awwissu, 2018 u għalhekk ir-rekwiżiti tal-klawsola 7.8 tal-kuntratt inkwistjoni ġew għalkollox sodisfatti. Wara kollox, kienet Dr Autenrieth stess li fl-affidavit tagħha stqarret li fit-13 ta' Awwissu, 2018 hija kienet għiet infurmata li kien sejjer jintbagħtilha avviż sabiex issir laqgħa straordinarja tal-azzjonisti bil-ġhan li tīgħi diskussa t-tnejħiha tagħha minn direttur tal-kumpanniji konvenuti. Barra minn hekk, hija ngħatat l-opportunità biex tiddefendi lilha nnifisha fil-laqgħa fejn għiet diskussa t-tnejħiha tagħha (ara l-affidavit tagħha f'paġna 46 tal-atti u d-dikjarazzjonijiet moqrija minnha li jinsabu f'paġni 54, 70 u 86 tal-atti). Għalhekk, dan l-argument ta' Dr Autenrieth qiegħed jiġi mwarrab;

70. Bħala għeluq, il-qorti tirreferi wkoll għar-regola ta' interpretazzjoni misjuba fl-artikolu **1009 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta**. Dan l-artikolu jaqra hekk:

«Fid-dubju, il-konvenzjoni tiġi mfissra kontra dak li favur tiegħu saret l-obbligazzjoni u favur dak illi ntrabat bl-obbligazzjoni.»

71. M'hemmx dubju li l-klawsola 7.8 tal-kuntratt, li tippovdi għall-ħlas ta' kumpens hija maħsuba biex toħloq obbligazzjoni favur Dr Autenrieth mingħand il-kumpanniji konvenuti. Dan huwa deċiżiv għall-interpretazzjoni ta' din il-klawsola u għalhekk, fiċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ, din il-qorti qiegħda tagħżel li tinterpretat din il-klawsola kontra Dr Autenrieth, li hija l-persuna li favur tagħha saret l-obbligazzjoni, u favur il-kumpanniji konvenuti, li huma dawk li ntrabtu b'din l-obbligazzjoni (ara f'dan is-sens **Giovanni Bugeja v. Carmelo Pisani**, Qorti tal-Kummerċ, 14 ta' Novembru, 1951);
72. Illi għalhekk, fid-dawl ta' dan kollu, din il-qorti sejra tilqa' l-eċċeżżjonijiet fil-mertu tal-kumpanniji konvenuti safejn dawn jaqblu mar-raġunament hawn fuq milħuq, filwaqt li tiċħad it-talbiet ta' Dr Autenrieth;

Deċiżjoni

Għaldaqstant, għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

- i. **Tiċħad** l-ewwel eċċeżżjoni tal-kumpanniji konvenuti għaliex din l-eċċeżżjoni ma żżommx lill-qorti milli tistħarreġ it-talbiet attriċi;
- ii. **Tilqa'** l-eċċeżżjonijiet l-oħra tal-kumpanniji konvenuti u dan safejn dawn huma konformi mal-konsiderazzjonijiet magħmula aktar 'il fuq f'din is-sentenza; u

iii. **Tiċħad** it-talbiet kollha ta' Dr. Matthew Brincat bħala mandatarju specjali ta' Dr. Christine Autenrieth;

Fl-aħħar nett, peress li Dr. Christine Autenrieth hija l-parti telliefa f'din il-kawża, il-qorti qiegħda **tordna** bit-thaddim tal-**artikolu 223(1) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta**, li Dr. Christine Autenrieth għandha tbat i-spejjeż kollha marbuta ma' din il-kawża. L-ispejjeż tal-kawża jistgħu jingħabru wkoll mingħand l-avukat Matthew Brincat bħala l-mandatarju maħtur minnha skont l-**artikolu 1005 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta**.

Christian Falzon Scerri
Imħallef

Mary Josephine Musu
Deputat Reġistratur